

Per e-mail aan: cie.vws@tweedekamer.nl

Utrecht, 16 juni 2023

Betreft: Afschaffen eigen betalingen: ten minste kraamzorg en poliklinisch bevallen

Geachte leden van de Tweede Kamercommissie voor VWS,

Op 21 juni debatteert u met de minister in het Commissiedebat Zorgverzekeringsstelsel. Als gezamenlijke geboortezorgpartijen (KNOV, Bo Geboortezorg en NVOG) roepen we u op om een doorbraak te creëren en ten minste de eigen betalingen voor kraamzorg en poliklinisch bevallen af te schaffen. Hierbij sluiten we aan bij de adviezen van het RIVM ([2020](#)) en Zorginstituut Nederland ([2016](#), [2011](#)) die al eerder pleiten voor deze afschaffing. Het is maatschappelijk gewenst en kosteneffectiever. Juist in deze tijd, waar veel mensen het al moeilijk hebben en de kloof tussen rijk en arm groter wordt, mag een eigen betaling niet belemmerend zijn in een kansrijke start voor iedereen of in de keuzevrijheid door niet te kunnen kiezen voor een poliklinische bevalling zonder een medische indicatie.

Eigen betalingen maken kraamzorg minder toegankelijk

De aanwezigheid van kraamzorg na een bevalling kan het verschil maken in een kansrijke start. Kraamverzorgenden zijn de eerste ogen en oren in een gezin, hebben een belangrijke signalerende rol en kunnen het gezin vanaf het begin een goede start geven. Voor vrouwen en gezinnen in een kwetsbare situatie is dit extra van belang en daarom is het noodzakelijk dat kraamzorg laagdrempelig is en blijft. De huidige eigen betalingen belemmeren dit. In onze eerdere brief d.d. 22 juni 2022 aan uw Kamercommissie (**zie bijlage**) hebben we samen met de Patiëntenfederatie Nederland uiteengezet dat er verschillende kosten zijn verbonden aan de zwangerschap. Deze kosten kunnen, mede door stapeleffecten, fors oplopen voor de zwangere en belemmeren om voor kraamzorg te kiezen. Het afschaffen van de eigen betaling verlaagt deze kosten en maakt kraamzorg weer toegankelijk voor iedereen. In deze [reportage](#) door Vrij Nederland d.d. 12 juni 2023 staat goed beschreven waarom bereikbare kraamzorg van belang is.

Echte oplossing i.p.v. repareren aan de achterkant

Ook gemeenten zien dat de eigen betalingen gezinnen belemmeren in een kansrijke start. Verschillende gemeenten, zoals [Lelystad](#), proberen dit op te vangen door de kraamzorg op te nemen in de bijzondere bijstand. Dit is goed bedoeld, maar creëert ook verschillen tussen gemeenten en daarmee voor gezinnen. Door de eigen betalingen af te schaffen, hoeven gemeenten geen aanvullende maatregelen te nemen. De zorg is dan voor iedereen toegankelijk en passende zorg en de behoeften van moeder, kind en het gezin komen dan weer centraal te staan.

Eigen betalingen poliklinische bevalling zorgen voor oneigenlijke prikkels

Door het wegnemen van de eigen betaling op het poliklinisch bevallen worden de oneigenlijke prikkels, die door de eigen betaling kunnen ontstaan, weggenomen. Oneigenlijke prikkels kunnen bijvoorbeeld zijn het aanvragen van een ruggenprik zonder medische noodzaak of de vraag naar (eerder) inleiden zonder medische noodzaak, zodat de zwangere een medische indicatie krijgt en dus geen eigen betaling verschuldigd is. Ook het RIVM en het Zorginstituut Nederland wijzen hierop in reeds genoemde adviezen.

Concluderend

We vragen u:

1. In lijn met de adviezen van het RIVM (2020) en het Zorginstituut Nederland (2016, 2011) bij de minister aan te dringen op het **afschaffen van eigen betalingen voor kraamzorg en poliklinisch bevallen**;
2. De minister indien nodig te vragen **welke drempels er nog zijn om de eigen betalingen voor de kraamzorg en het poliklinisch bevallen af te schaffen**;
3. De bewezen **maatschappelijke baten van kraamzorg** in het kader van kansrijke start en de **oneigenlijke prikkels** die kunnen ontstaan door de eigen betalingen, in te brengen als reden voor een heroverweging;
4. De minister te vragen dit (zo nodig) **verder met beroeps- en cliëntenorganisaties te bespreken**.

Contact

Indien u behoefte heeft aan een nadere toelichting, neem dan vooral contact op met Robin Warmenhoven (beleidsadviseur Bo Geboortezorg) r.warmenhoven@bogeboortezorg.nl, Fleur van Dalsen (beleidsadviseur NVOG) fleurvandalsen@nvog.nl, of Tim de Kroon (senior public affairs adviseur KNOV) tdekroon@knov.nl.

Wij zien uit naar het Commissiedebat Zorgverzekeringsstelsel op 21 juni en hopen dat u eraan kunt bijdragen dat de eigen betalingen worden afgeschaft.

Met vriendelijke groet,

Job Paulus
Directeur KNOV

Monique van der Meulen
Directeur Bo Geboortezorg

Veronique Serrarens
Bestuur NVOG